

**Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Інститут державного управління та наукових досліджень
з цивільного захисту**

**ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ
ЗАХОДІВ РАДІАЦІЙНОГО І
ХІМІЧНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ
ТА ТЕРИТОРІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ
Серія 13**

СЕРІЯ ПРАКТИЧНИХ ПОРАДНИКІВ

2021

УДК 614.8
ББК 68.9

Перші кроки щодо організації цивільного захисту на базовому рівні місцевого самоврядування: серія практичних порадників / О.Я. Лещенко, С.А. Кудін, В.М. Михайлов, М.В. Андрієнко, С.І. Шишко, В.Ф. Коробкін, Н.М. Романюк, Л.В. Калиненко, за заг. ред. П.Б. Волянського, С.А. Парталіяна. К. : ІДУ НД ЦЗ, 2021. Серія 13. 24 с.

Порадник розрахований для сільських, селищних, міських голів та посадових осіб органів місцевого самоврядування, діяльність яких пов'язана із організацією та здійсненням заходів цивільного захисту.

У серії 13 розкрито заходи щодо радіаційного і хімічного захисту населення та території територіальної громади та надано алгоритм дій ОМС та виконавчого органу ради територіальної громади з організації радіаційного і хімічного захисту.

ISBN 978-617-8015-01-5
ISBN 978-617-8015-18-3

Зміст

1	Радіаційний і хімічний захист населення та території територіальної громади	4
	Додаток 1 Відомість щодо обсягів забезпечення населення і працівників формувань цивільного захисту засобами радіаційного та хімічного захисту.....	12
2	Алгоритм дій ОМС та виконавчого органу ради територіальної громади з організації радіаційного і хімічного захисту	16
	Додаток 2 Варіант розпорядження голови територіальної громади щодо радіаційного і хімічного спостереження на території громади	20
	Додаток 3 Варіант рішення виконавчого органу ради щодо визначення пунктів видачі засобів радіаційного і хімічного захисту.....	21
	Перелік законодавчих та нормативно-правових актів для діяльності ОМС з питань радіаційного та хімічного захисту.....	22

1. Радіаційний і хімічний захист населення та території територіальної громади

Радіаційний і хімічний захист – це комплекс заходів цивільного захисту, спрямованих на запобігання або мінімізацію негативного впливу радіоактивних та небезпечних хімічних речовин на населення і територію

Основні положення щодо радіаційного та хімічного захисту (далі – РХЗ) визначено статтею 35 КЦЗУ

Радіаційний і хімічний захист населення та територій передбачає:

- 1) виявлення та оцінку радіаційної і хімічної обстановки;
- 2) організацію та здійснення дозиметричного і хімічного контролю;
- 3) розроблення та впровадження типових режимів радіаційного захисту;
- 4) використання засобів колективного захисту;
- 5) використання засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, які беруть участь у проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасінні пожеж в осередках ураження радіаційно і хімічно небезпечних об'єктів та населення, яке проживає у зонах небезпечного забруднення;
- 6) проведення йодної профілактики рятувальників, які залучаються до ліквідації радіаційної аварії, персоналу радіаційно небезпечних об'єктів та населення, яке проживає в зонах можливого забруднення, радіоактивними ізотопами йоду з метою запобігання опроміненню щитоподібної залози;
- 7) надання населенню можливості придбання в особисте користування засобів індивідуального захисту, приладів дозиметричного та хімічного контролю;
- 8) проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту;
- 9) розроблення загальних критеріїв, методів та методик спостережень щодо оцінки радіаційної і хімічної обстановки;
- 10) інші заходи радіаційного і хімічного захисту залежно від ситуації, що склалася.

Виявлення та оцінка радіаційної і хімічної обстановки

Напрями, за якими здійснюються виявлення та оцінка радіаційної і хімічної обстановки:

прогнозування радіаційної та хімічної обстановки на території ТГ (визначення зон можливого хімічного забруднення та прогнозованих зон хімічного забруднення внаслідок можливих хімічних аварій на хімічно небезпечних об'єктах, проведення розрахунків щодо кількості населення, яке може потрапити у зазначені зони та зони спостереження навколо атомних електростанцій);

узагальнення інформації щодо формувань цивільного захисту, які здійснюють радіаційне та хімічне спостереження;

організація взаємодії із закладами державної системи моніторингу довкілля з питань моніторингу довкілля щодо забруднення радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами;

планування та здійснення заходів з виявлення радіаційної та хімічної обстановки під час загрози та виникнення радіаційних і хімічних аварій

З метою забезпечення здійснення заходів із запобігання виникненню НС проводяться постійний моніторинг і прогнозування НС (ст. 43 КЦЗУ).

Моніторинг НС

це система безперервних спостережень, лабораторного та іншого контролю для оцінки стану захисту населення і територій та небезпечних процесів, які можуть призвести до загрози або виникнення НС, а також своєчасне виявлення тенденцій до їх зміни

Спостереження, лабораторний та інший контроль включають:

збирання, опрацювання і передавання інформації про стан навколишнього природного середовища

забруднення продуктів харчування, продовольчої сировини, фуражу, води радіоактивними та хімічними речовинами

зараження збудниками інфекційних хвороб та іншими небезпечними біологічними агентами

Суб'єкти моніторингу, спостереження, лабораторного контролю та прогнозування НС на місцевому та об'єктовому рівні визначаються ОМС, суб'єктами господарювання

Організація та здійснення дозиметричного і хімічного контролю

Стаття 10 Закону України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання»

До повноважень місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання належить:

прийняття згідно з законодавством України рішень щодо застосування на відповідній території заходів втручання у разі радіаційних аварій;

організація проведення в установленому порядку щорічних обстежень з метою оцінки стану захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання та ведення екологічного паспорта території;

здійснення організаційного керівництва системою обліку та контролю доз опромінення населення на відповідній території;

організація контролю за виконанням заходів щодо захисту людини від впливу радіонуклідів, що містяться у будівельних матеріалах;

погодження планів заходів щодо захисту населення від радіаційних аварій та їх наслідків;

забезпечення постійної готовності засобів оповіщення населення відповідної території про виникнення радіаційної аварії;

організація контролю за виконанням заходів щодо захисту населення від радіаційних аварій та їх наслідків;

забезпечення населення, в місцях його проживання, інформацією щодо рівнів опромінення людини та заходів захисту від впливу іонізуючого випромінювання, що виконуються на відповідній території;

розроблення та впровадження регіональних програм захисту людини від впливу іонізуючого випромінювання;

оповіщення населення у разі виникнення радіаційної аварії та інформування про рятувальні та профілактичні заходи у зв'язку з цим.

Дозиметричний контроль включає:

здійснення індивідуального дозиметричного контролю персоналу об'єкта та сил ЦЗ, які залучаються до ліквідації наслідків аварії;

контроль радіоактивного забруднення ґрунту, води, продуктів харчування, техніки, засобів індивідуального захисту, одягу, іншого майна;

індивідуальний дозиметричний контроль населення;

здійснення контролю забруднення радіоактивними речовинами у пунктах проведення спеціальної обробки поверхні шкіри людей, одягу, взуття, засобів індивідуального захисту, транспортних засобів;

прогноз доз опромінення населення.

Облік індивідуальних доз опромінення людей, віднесених до **критичної групи**, ведеться в районному (міському) дозовому реєстрі опромінення, організацію ведення якого здійснюють **місцеві органи виконавчої влади**

Критична група людей – однорідна за умовами життя, віком і статтю група, яка може отримати максимальні ефективні дози опромінення за певним шляхом опромінення внаслідок практичної діяльності

Хімічний контроль:

Хімічний контроль

контроль хімічного забруднення ґрунту, води, продуктів харчування, техніки, засобів індивідуального захисту, одягу, іншого майна

При організації та здійсненні дозиметричного і хімічного контролю ОМС та виконавчі органи ради взаємодіють з територіальними органами Держпродспоживслужби та Держпраці України

Держпродспоживслужба відповідно до покладених на неї завдань інформує ОМС про результати здійснення ринкового нагляду

Установлення і дотримання режиму радіаційної безпеки, дотримання режимів поведінки на території, забрудненій небезпечними хімічними речовинами

Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання для забезпечення радіаційного та хімічного захисту здійснюють:

- прийняття згідно із законодавством України рішення щодо застосування на підвідомчій території захисних заходів втручання у разі радіаційних чи хімічних аварій ;
- затверджують відповідні плани щодо захисту населення від радіаційних і хімічних аварій та їх наслідків;
- забезпечують постійну готовність засобів оповіщення населення на підвідомчій території у разі загрози або виникнення радіаційних чи хімічних аварій;
- організовують контроль за виконанням заходів щодо захисту населення на підвідомчій території у разі загрози або виникнення радіаційних чи хімічних аварій.

До виконання вказаних заходів залучаються сили і засоби ланок територіальних підсистем ЄДСЦЗ, порядок дій яких визначено відповідними планами реагування

Невідкладні заходи радіаційного захисту при виникненні радіаційної аварії (підпункт 7.38 Норм радіаційної безпеки НРБУ-97)

укриття населення;
обмеження у режимі поведінки (обмеження часу перебування на відкритому повітрі);
евакуація;
фармакологічна профілактика опромінення щитовидної залози радіоактивними ізотопами йоду з допомогою препаратів стабільного йоду (йодна профілактика);
тимчасова заборона вживання окремих продуктів харчування місцевого виробництва і використання води з місцевих джерел.

Таблиця
щодо здійснення невідкладних заходів радіаційного захисту в залежності від відвернутої дози опромінення за перші два тижні після виникнення радіаційної аварії:

Контрзахід	Відвернута доза за перші 2 тижні після аварії					
	Межі виправданості			Рівні безумовної виправданості		
	мЗв	мГр		мЗв	мГр	
	На все тіло	На щитовидну залозу	На шкіру	На все тіло	На щитовидну залозу	На шкіру
Укриття	5	50	100	50	300	500
Евакуація	50	300	500	500	1000	3000
Йодна профілактика Діти Дорослі		50* 200*			200* 500*	
Обмеження перебування на відкритому повітрі Діти Дорослі	1 2	20 100	50 200	10 20	100 300	300 1000

* Очікувана доза при внутрішньому опроміненні радіоізотопами йоду, що надходять до організму протягом перших двох тижнів після початку аварії.

Використання засобів індивідуального та колективного захисту

Порядок забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб ЦЗ засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю
(ПКМУ від 19 серпня 2002 року № 1200)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2002-%D0%BF#Text>

в и з н а ч а є

Механізм забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб ЦЗ засобами радіаційного та хімічного захисту у разі застосування ядерної та інших видів зброї масового ураження проти України в умовах воєнного стану або у разі виникнення НС на радіаційно та хімічно небезпечних об'єктах господарювання в умовах мирного стану

Номенклатура засобів радіаційного та хімічного захисту і норми забезпечення ними

УВАГА!

Відомості щодо обсягів забезпечення населення і працівників формувань ЦЗ засобами радіаційного та хімічного захисту (підпункти а, б пункту 2 статті 35 КЦЗУ, наказ ДСНС України від 12.07.2016 №335).

Мають бути розроблені ОМС

Варіант відомості надано у додатку 1.

Роль ОМС та виконавчого органу громади щодо використання засобів колективного захисту дивись порадник серія 9 «Організація укриття населення у фондї захисних споруд ЦЗ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ голова територіальної громади

(підпис, ініціали, прізвище)

_____ 20__ року

Відомість

щодо обсягів забезпечення населення і працівників формувань цивільного захисту засобами радіаційного та хімічного захисту

№з/п	Найменування або тип засобу радіаційного та хімічного захисту	Одиниця виміру, шт.	Кількість засобів радіаційного та хімічного захисту	
			Потреба	Наявність
У разі застосування ядерної зброї та інших видів зброї масового знищення проти України в умовах воєнного стану				
1.1	засіб індивідуального захисту органів дихання (фільтрувальний протигаз для захисту населення)			
1.2	засіб індивідуального захисту органів дихання типу КЗД-6			
	засіб індивідуального захисту органів дихання типу ПДФ-Д			
	засіб індивідуального захисту органів дихання типу ПДФ-Ш			
2	засіб індивідуального захисту органів дихання (фільтрувальний протигаз для захисту населення)			
3	засіб індивідуального захисту органів дихання (фільтрувальний протигаз для захисту населення)			
	засіб захисту шкіри типу Л-1			
	прилади:			
	радіаційної розвідки для виміру потужності експозиційної дози гамма-випромінювання в межах від 0,1 мкЗв до 10 Зв (10 мкР/г до 1000 Р/г) або комплекти приладів, які охоплюють зазначений діапазон			
	військової хімічної розвідки типу ВПХР, МПХР (ПХР-МВ)			
	дозиметричного контролю для виміру поглиненої людиною дози з межею вимірів цієї дози від 0,05 до 1×10^8 мкЗв або комплекти приладів, які охоплюють зазначений діапазон			
	джерела живлення і засоби індикації за типами згідно з технічними характеристиками приладів			

У разі виникнення радіаційної аварії на атомній електростанції і об'єкті ядерно-паливного циклу				
4	респіратори протипилові, ватно-марлеві пов'язки			
У разі виникнення надзвичайних ситуацій з небезпечними хімічними речовинами				
5	засоби індивідуального захисту органів дихання (фільтрувальний протигаз для захисту населення за типами залежно від небезпечних хімічних речовин або комплекти засобів захисту з аналогічними захисними властивостями)			
6	засоби індивідуального захисту органів дихання (фільтрувальний протигаз для захисту населення за типами залежно від небезпечних хімічних речовин або комплекти засобів захисту з аналогічними захисними властивостями)			
7	засоби індивідуального захисту органів дихання (протигаз фільтрувальний промисловий за типами залежно від небезпечних хімічних речовин або ізолювальні дихальні системи)			
	спеціальні прилади хімічної розвідки для визначення небезпечних хімічних речовин			

Посадова особа з питань цивільного захисту _____ ТГ П.І.Б.

Проведення йодної профілактики

Порядок здійснення невідкладних заходів йодної профілактики серед населення України у разі виникнення радіаційної аварії

Наказ Держінспекції ядерного регулювання України від 08.11.2011 № 154

Див: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-11#Text>

Місцеві органи виконавчої влади:

готують пропозиції щодо придбання та накопичення достатньої кількості препаратів йодиду калію для населення, яке проживає в зонах спостереження АЕС, із розрахунку добової потреби цих препаратів згідно з регламенту щодо проведення йодної профілактики у разі виникнення радіаційної аварії (наказ МОЗ 09.03.2021 № 408);

встановлюють порядок накопичення, зберігання, доступності, регулярного оновлення запасу препаратів йодиду калію.

Проведення санітарної обробки особового складу сил ЦЗ та населення

Спеціальне оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та санітарне оброблення населення, яке працює в зонах можливого хімічного забруднення та в зонах спостереження об'єктів радіаційної небезпеки категорії I-II, та непрацюючого населення, яке проживає в містах, віднесених до груп з цивільної оборони, в зонах можливого хімічного забруднення та в зонах спостереження об'єктів радіаційної небезпеки категорії I-II проводиться на спеціальних призначених для цього об'єктах, а за їх відсутності у пристосованих об'єктах комунального, фізкультурно-оздоровчого, чи виробничого призначення відповідно до ДСТУ 8819:2018.

Радіаційний і хімічний захист
населення і територій

забезпечується

визначенням суб'єктів господарювання, на яких обладнуються місця для проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту

завчасним накопиченням і підтриманням у готовності:

засобів колективного та індивідуального захисту

приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю

засобів фармакологічного протирадіаційного захисту для йодної профілактики населення, рятувальників та персоналу радіаційно небезпечних об'єктів радіоактивними ізотопами йоду з метою запобігання опроміненню

Здійснення заходів радіаційного і хімічного захисту та його забезпечення покладається на суб'єктів забезпечення ЦЗ

2. Алгоритм дій ОМС та виконавчого органу ради територіальної громади з організації радіаційного і хімічного захисту

КРОК 1

Оцінка впливу радіаційно та хімічно небезпечних об'єктів (РНО та ХНО), якщо вони є на території ТГ, на безпеку життєдіяльності населення:

- складання переліку об'єктів підвищеної небезпеки на території ТГ, які можуть стати джерелами радіаційної та хімічної небезпеки;

- здійснити довгострокове прогнозування масштабів можливого хімічного забруднення території ТГ в разі виникнення аварій з виливом (викидом) небезпечних хімічних речовин на хімічно небезпечних об'єктах, що розташовані на території ТГ або за її межами згідно з Методикою прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах і транспорті (наказ МВС від 29.11.2019 № 1000);

- визначення переліку суб'єктів господарської діяльності (СГД) та кількості населення, які можуть потрапити у зони радіоактивного та хімічного забруднення. Розроблення карти РНО та ХНО та зон можливого радіоактивного та хімічного забруднення в межах території ТГ;

- якщо територія ТГ знаходиться в зоні спостереження навколо атомної електростанції, визначити, які населенні пункти ТГ попадають у зазначену зону.

КРОК 2

Забезпечення суб'єктами господарювання (СГД), що мають у власності об'єкти підвищеної небезпеки, на яких використовуються радіоактивні та небезпечні хімічні речовини та розташовані на території громади, безпечного функціонування та виконання вимог радіаційної та хімічної безпеки.

Створення мережі спостереження за РНО та ХНО на території громади. (додаток 2).

Облік утворених на СГД диспетчерських служб та постів РХС, визначення стану їх оснащення.

Визначення пунктів видачі засобів радіаційного і хімічного захисту (додаток 3)

КРОК 3

Забезпечення постійного і обов'язкового аварійно-рятувального обслуговування об'єктів підвищеної небезпеки на території ТГ аварійно-рятувальними службами, які пройшли атестацію в установленому порядку, укладання договорів на постійне і обов'язкове аварійно-рятувальне обслуговування цих об'єктів

КРОК 4

Визначення обсягів засобів індивідуального захисту для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення та їх накопичення.

ОМС та виконавчі органи ради територіальних громад, які розташовані на території у зонах спостереження навколо АЕС, додатково – визначення обсягів респіраторів та препаратів стабільного йоду для населення, яке проживає у зонах спостереження, подання до Міністерства розвитку громад та територій України пропозицій щодо виділення коштів на придбання зазначених засобів за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, придбання респіраторів та препаратів стабільного йоду

КРОК 5

Визначення порядку проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки одягу, майна і транспорту. Визначення СГД, які можуть залучатися, за їх згодою, в разі виникнення НС до СО. Укладання цивільно-правових угод із СГД щодо проведення СО

Законодавчими та нормативно-правовими актами визначено, що санітарне оброблення людей та спеціальне оброблення одягу, майна та транспорту належить до основних заходів щодо забезпечення радіаційного, хімічного та біологічного захисту населення та територій. Вирішення цих питань покладено на спеціалізовані комунально-технічні служби ЦЗ, що створюють заздалегідь

Порядок створення в громадах спеціалізованих служб ЦЗ, забезпечення їх діяльності та здійснення контролю за готовністю до дій за призначенням див. питання 3 серія 6 poradniku

ДСТУ 8819:2018 Настанова щодо пристосування об'єктів побутового, фізкультурно-оздоровчого та виробничого призначення для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання

Виконання вимог цього стандарту є обов'язковим для місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що реалізують заходи державної політики у сфері ЦЗ на території України.

Варіант розпорядження _____ голови територіальної громади
щодо радіаційного і хімічного
спостереження на території
_____ громади

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

_____ .20__

№ _____

Про організацію радіаційного і хімічного
спостереження на території _____
територіальної громади

З метою своєчасного вжиття заходів щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, запобігання та реагування на них, відповідно п. 8 ч.2 ст. 19, ст.35 Кодексу Цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», керуючись пунктом 19, 20 ч.4 ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

1. Керівникам підприємств, установ та організацій, на базі яких створені пости радіаційного і хімічного спостереження:

1) затвердити своїми наказами організаційно-штатну структуру постів радіаційного і хімічного спостереження;

2) вжити заходи щодо оснащення постів радіаційного та хімічного спостереження необхідною документацією, приладами та обладнанням для організації роботи, згідно з вимогами наказу МВС України від 27.11.2019 № 986 «Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки».

5. Координацію роботи з виконання даного рішення покласти на начальника відділу з надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення _____

_____ голова

Варіант

рішення виконавчого органу ради щодо визначення пунктів
видачі засобів радіаційного і хімічного захисту

_____ рада

_____ район _____ область

РІШЕННЯ ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ

від _____ 20____р.

№ _____

**Про пункти видачі засобів
радіаційного і хімічного захисту**

Відповідно до пункту 3 статті 36, статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 19 Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 р. № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю» з метою організації та здійснення заходів щодо своєчасної видачі непрацюючому населенню, працівникам формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобів індивідуального захисту органів дихання:

1. Визначити пункти видачі засобів радіаційного і хімічного захисту:

1) приміщення будівлі _____ ради: с. Раївка, вул. Таланова, буд 10-А;

2) приміщення будівель комунального закладу «Центр надання соціальних послуг» _____ ради:

2.1) с. Луб'янка, вул. Центральна, 5;

2.2) с. Михайлівка, вул. Центральна, 1;

2.3) с. Миролюбівка, вул. Миру, 35а;

2.4) с. Василівка-на-Дніпрі, вул. Яворницького, 47;

2.5) с. Новогніде, вул. Центральна, 27;

3) приміщення будівлі комунального закладу «Центр культури та дозвілля _____ ради (філія Новоолександрівський Будинок культури): с. Новоолександрівка, вул. Центральна, 4в.

2. Координацію роботи щодо виконання цього рішення покласти на головного спеціаліста з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту виконавчого комітету _____ ради _____, контроль – на заступника голови _____.

Голова _____

Перелік

законодавчих та нормативно-правових актів для діяльності ОМС
з питань радіаційного та хімічного захисту

1. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 34-35, ст.458.

2. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання: Закон України від 14.01.1998 року № 15/98-ВР URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15/98-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 12.08.2021).

3. Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 Дата оновлення: 30.03.2021. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2002-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.08.2021).

4. Деякі питання створення єдиної державної системи контролю та обліку індивідуальних доз опромінення: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 листопада 2020 р. № 1141. Дата оновлення: 21.11.2020. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1141-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.08.2021).

5. Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки: наказ МВС України від 27.11.2019 № 986 URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0083-20#Text> (дата звернення: 12.08.2021).

6. Методика прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин під час аварій на хімічно небезпечних об'єктах і транспорті: наказ МВС від 29.11.2019 № 1000. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0440-20#Text> (дата звернення: 17.08.2021).

7. Про затвердження Примірною переліку документів з питань цивільного захисту, що розробляються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання: наказ ДСНС України від 12.07.2016 № 335. URL <https://www.dsns.gov.ua/ua/Nakazi/50553.html> (дата звернення: 12.08.2021).

8. Про затвердження Порядку здійснення невідкладних заходів йодної профілактики серед населення України у разі виникнення радіаційної аварії: наказ Держінспекції ядерного регулювання України від 08.11.2011 № 154 Дата оновлення: 20.05.2005. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1353-11#Text> (дата звернення: 12.08.2021).

9. ДСТУ 8819:2018 Настанова щодо пристосування об'єктів побутового, фізкультурно-оздоровчого та виробничого призначення для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання. [Чинний від 2020-01-01]. Вид. офіц. Київ, 2020.

10. Регламент щодо проведення йодної профілактики у разі виникнення радіаційної аварії: наказ МОЗ від 09.03.2021 № 408. URL <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajini-moz-nakaz/nakaz-vid-09032021-408-pro-zatverdjenya-2021-89937.html> (дата звернення: 17.08.2021).

11. Про введення в дію Державних гігієнічних нормативів "Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)" URL <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0062282-97#Text> (дата звернення: 17.08.2021).

Електронне видання

Інститут державного управління та наукових досліджень з
цивільного захисту

вул. Вишгородська 21, м. Київ, 04074

тел. +38 (044) 430-82-17

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №7241 від 02.02.2021